

CÁI KẾT BẮT NGỜ TRONG TRUYỆN NGẮN O. HENRY

Lê Thị Thanh Tâm

Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội

Tóm tắt. Trong hệ thống kết cấu của một tác phẩm tư sự, cái kết (hay còn gọi là phần mở nút) có một vị trí vô cùng quan trọng. Mọi biến cố, xung đột, mâu thuẫn đến đây đều được giải quyết một cách cụ thể. Một cốt truyện tốt bao giờ phần kết thúc cũng được giải quyết một cách tự nhiên, phù hợp với quy luật cuộc sống và đặc biệt làm nổi bật được nội dung tư tưởng tác phẩm. Tuy nhiên có những cái kết rõ ràng, nhưng cũng có những cái kết bất ngờ mà ở đó người đọc tư suy ngẫm và rút ra theo tư duy phản xạ của từng cá nhân tiếp nhận, như vậy cái kết còn có chức năng khơi gợi khả năng đồng sáng tạo của độc giả. Từ những giá trị và ý nghĩa của cái kết, bài viết này khái quát lại một hiện tượng độc đáo trong truyện ngắn O. Henry đó là cách kết thúc truyện bất ngờ.

Từ khóa: O. Henry, truyện ngắn, kết thúc bất ngờ.

1. Mở đầu

Nền văn học Mỹ thế kỉ XX đã đưa đến cho văn đàn một tác giả truyện ngắn có bút lực dồi dào, có sức lôi cuốn kì diệu, đó chính là O. Henry. Cho đến năm 1920, các tác phẩm của ông đã bán được đến năm triệu bản. Vậy bí quyết nào cho sự thành công đó? Phần chính là tính cách của người đàn ông mà tiếng nói của người đó được truyền đạt lại trong từng câu chuyện. Một tính cách trong một nhân cách khiến người đọc có thể nhận ra khi giao tiếp với tác phẩm của ông. Bởi trong từng tác phẩm của ông ẩn chứa nhiều giá trị nhân văn sâu sắc. Trong một bài nghiên cứu, William Saroyan đã viết, người Mỹ rất yêu quý O. Henry bởi vì: "Ông chẳng là ai cả nhưng cái chẳng là ai của ông lại chính là tất thảy, ông là cái ai đó của tất cả mọi người" [6:21]. Phái chẳng ai cũng nhận ra một phần nào đó của chính bản thân mình, một phản ứng hay khía cạnh tâm lí ở từng nhân vật trong tác phẩm của O. Henry. Và O. Henry thể hiện chính mình trong từng câu chữ, chứ không phải ông bắt chước hay học theo một công thức có sẵn. Chính sự trải nghiệm trong cuộc sống của ông quá phong phú nên đã dẫn đến hiện tượng như trên.

O. Henry nổi tiếng với những tác phẩm có những tình huống ngẫu nhiên pha trộn chất mỉa mai châm biếm và giọng điệu thương cảm xót xa khi viết về những người lao động bình thường, những con người dưới đáy xã hội. Điểm đặc sắc trong truyện ngắn O. Henry đó chính là một kết cấu đa dạng và phong phú, cùng những kết thúc bất ngờ, với sự kết hợp tài hoa giữa màu sắc địa phương và giai điệu kịch dân gian với sự hài hước và thông cảm cho những con người bình thường của Chekhov, Maupassant

2. Nội dung nghiên cứu

Trong văn học, khái niệm kết cấu được hiểu là toàn bộ tổ chức nghệ thuật sinh động của tác phẩm, là phương tiện khái quát nghệ thuật, là một yếu tố của hình thức tham gia thể hiện chủ đề nội dung của tác phẩm, đóng vai trò quan trọng trong việc biến tác phẩm thành một chỉnh thể nghệ thuật. Như vậy, kết cấu không chỉ sự liên kết bên ngoài mà cả sự liên kết bên trong. Ngoài ra, kết cấu tác phẩm không chỉ tuân theo quy luật thể loại trực thuộc mà còn chịu sự chi phối của một số yếu tố khác như quan điểm mĩ học của các nhà văn qua các thời kì lịch sử khác nhau. Chính vì vậy, hình thức kết cấu của tác phẩm văn học vô cùng phong phú và đa dạng. Điều này được thể hiện hết sức rõ nét trong truyện ngắn O. Henry. Nhiều người ngạc nhiên về tính đa dạng trong các truyện của ông, có lẽ nhờ sự trải nghiệm cuộc sống phong phú, cùng tài năng quan sát, sáng tạo nghệ thuật tinh túy, ông đã đưa vào truyện ngắn của mình những mảng màu đa dạng của xã hội Mỹ đương thời cùng những tình tiết ngẫu nhiên, có lúc khắc nghiệt hoặc oái oăm để rồi kết thúc trong bất ngờ làm người đọc thích thú, đó là yếu tố tạo nên dư vị khó phai về truyện ngắn O. Henry.

Trước khi đi tìm hiểu những cái kết bất ngờ trong truyện ngắn O. Henry, chúng ta cần làm rõ vai trò của cái kết trong tác phẩm tự sự. Cái kết chính là phần kết thúc của tác phẩm đó cũng chính là phần mở nút trong hệ thống cốt truyện. Mọi biến cố, xung đột, mâu thuẫn đến đây đa phần đều được giải quyết. Tác giả trình bày kết quả của toàn bộ xung đột, một cốt truyện tốt bao giờ phần kết thúc cũng được giải quyết một cách tự nhiên, phù hợp với quy luật cuộc sống. Trong việc thể hiện chủ đề tư tưởng tác phẩm, cái kết giữ vị trí vô cùng quan trọng, nó là chìa khóa vàng để độc giả khắc sâu hơn nội dung tư tưởng của tác phẩm. Tuy nhiên, có những cái kết rõ ràng, nhưng cũng có những cái kết bỏ ngõ mà ở đó người đọc tự suy ngẫm và rút ra theo tư duy phán xét của từng cá nhân tiếp nhận, như vậy đến đây cái kết còn có chức năng khơi gợi khả năng đồng sáng tạo của độc giả.

Truyện ngắn O. Henry có những cái kết đặc sắc. Tuy đặc điểm chung là những cái kết bất ngờ nhưng mỗi cái kết lại thể hiện một sắc thái hoàn toàn khác nhau. Có lẽ chính vì thế mà Bob Davis, tổng biên tập nhà xuất bản Frank A. Munsey đã khẳng định: "Truyện ngắn của O. Henry luôn tồn tại hơn bất cứ một tác phẩm nào khác, đó là tâm hồn của thời đại chúng ta" [6.14]. Truyện ngắn đầu tiên của ông là *Ma trận đồng tiền* đã lập tức thu hút được độc giả, và hàng loạt các nhà xuất bản đã đẩy lên sự tò mò và nghi ngờ về việc ai thức sự là O. Henry.

Xét về phương diện nội dung, O. Henry thường đưa ra những cái kết mang tính triết lí. *Món quà của các thầy pháp* là câu chuyện kể về sự hi sinh trong tình yêu của một đôi vợ chồng nghèo Della và Gim. Họ sẵn sàng bán đi những gì quý giá nhất của mình để mua tặng người mình yêu món quà ưng ý trong ngày lễ Noel. Nếu như ở Della, tài sản quý giá nhất của cô là bộ tóc, đó là niềm kiêu hãnh, là vẻ đẹp rạng ngời mà thượng đế đã ban tặng cho cô, bộ tóc đó có thể làm hạ giá "các giá trị châu báu tặng phẩm của nữ hoàng" [7:37], thì với Gim, chiếc đồng hồ, anh được thừa kế từ ông nội và cha của mình, nó không chỉ là một kỉ vật thiêng liêng mà còn là tài sản quý giá, chỉ cần "một lần đi qua, Gim sẽ rút đồng hồ ra để được thầy nhà vua bứt râu vì ghen tị" [7:38]. Câu chuyện đã mở ra một cánh quay đầy âm điệu của một cổ gái trẻ Della trong căn hộ tồi tàn của mình đôi lúc không vì không có tiền mua quà giáng sinh cho chồng, cho đến khi cô nghĩ ra ý tưởng tuyệt vời nhưng cũng thật khùng khiếp là bán đi mái tóc và đôi tóc giả để mua dây đồng hồ cho chồng. Nhưng trở trêu thay vào đêm Noel đó, người chồng trẻ trở về nhà với món quà dành cho người vợ đó là chiếc lược mà Della hằng ao ước. Để rồi tác phẩm kết thúc trong niềm thương cảm của người đọc khi nghĩ về món quà của đôi vợ chồng nghèo Della và Gim. Một người chồng bán đồng hồ để mua lược về cho vợ thì vợ đã bán tóc để mua dây đồng hồ cho chồng. Cả hai đều hi sinh vì nhau nhưng sự hi sinh đó dường như trở nên vô nghĩa. Với lối kể chuyện thần tiên, gần

gũi và sự sử dụng phong cách điện ảnh, câu chuyện thật dễ đi vào lòng người. Có được điều đó là nhờ "Ông luôn vận dụng sự thay thế để khiến người đọc sững sốt hoặc là cảm phần, hoặc là cảm động và cùng tận trước những kết quả đột nhiên xuất hiện" [1:434]. Triết lý từ tác phẩm *Quả tặng của các thầy pháp* chính là sức mạnh của tình yêu, sự hi sinh cao cả mà chỉ có những tâm hồn yêu nhau mới có thể làm được. Cuộc sống có muôn vàn khó khăn, với bao suy tính, đắn đo, đắn đo. Nhưng có lẽ vượt lên trên hết đó chính là tình yêu. Dù có những lúc sự hi sinh trong tình yêu trở nên vô nghĩa.

Cũng để tạo nên những cái kết bất ngờ, truyện ngắn *Con người hai mặt* đã rất thành công khi sử dụng thủ pháp thay thế để khiến người đọc sững sốt trước cái kết đầy cảm động. Một anh đạo chích dính khoắc tiền thì rồi cuộc tư nguyên bỏ lại số tiền mình vừa đánh cắp được nơi khác cho một phụ nữ cô độc, không còn ai che chở. Cái kết đầy bất ngờ đó đã khiến độc giả phải ngỡ ngàng, thần phục về những triết lý thâm sâu mà tác giả gửi đến người đọc. Đường như ở đây, O. Henry muốn khẳng định bản chất lương thiện trong tâm hồn của mỗi một con người, những kẻ phạm pháp, những con người sống ngoài lề pháp luật ấy chưa hẳn tất cả đều xấu.

Ở phương diện cấu trúc, O. Henry có những cái kết mở độc đáo không kém. Điển hình cho lối kết này phải nhắc đến *Tên Cơm và bản thánh ca*. Điều đầu tiên mà người ta nhìn nhận thấy ở tác phẩm này đó là lối vận dụng ngôn ngữ điển hình cùng sự khắc họa tính cách nhân vật chính Soapy. Ngôn ngữ và hành động của Soapy cứ dồn dập. Thực tế, nhân vật Soapy cũng quan trọng như kết cấu hài hước của nó. Ở đây, trong mỗi một hành động mà anh ta tạo ra đều có những phản ứng đối lập với những gì anh ta mong muốn. Nghịch lý cơ bản chưa dừng lại ở đó, người đọc có thể tiếp tục nhận thấy rõ trong niềm khao khát của Soapy đó là anh ta muốn "tự do" - tự do ở đây chính là anh ta được thoải mái trong thành phố đó, nhưng thành phố mà anh ta đang sống thì không hề tự do, bởi vì mùa đông sắp đến. Nếu lúc này ở trong tù thì anh ta mới thực sự tự do để hưởng cuộc sống của mình mà không phải lo đói, rét, mưa. Quan trọng hơn, Soapy sẽ được an toàn. Hơn nữa, Soapy là người đàn ông tự trọng, anh ta không muốn một cái gì cho mình mà không phải trả giá. Và anh ta dám trả cho nơi ở của mình bằng cách cố gắng phạm tội để cảnh sát có lý do tổng anh ta vào tù. Soapy không cần sự tha thứ cũng không cần sự khuyên góp của ai, bởi Soapy biết rằng để có sự nhân văn và thương cảm đó chắc chắn anh ta cũng sẽ bị người ta khinh khi hoặc dạy bảo. Một vấn đề tiếp theo khi mà Soapy cố tình vi phạm pháp luật, nhân vật này lại không thể xử sự được như một tên tội phạm, bởi bản chất Soapy không phải là một tên tội phạm. Hơn thế nữa, mặc dù muốn trở thành một tên lưu manh, thì anh ta vẫn bất gặp những tên tội phạm thực sự có thể vượt mặt anh ta chẳng hạn như tên trộm ô. Chính từ những con người đó, anh ta không thể ăn trộm được những thứ mà bị kẻ khác đã ăn trộm, hay từ những người phụ nữ lang thang đường phố, người mà anh ta không thể xúc phạm được bởi có ấy nghĩ, anh chính là một con mồi tiềm năng. Chính vì vậy mà Soapy đã rất đau khổ để có thể tìm đến với "tự do" của anh ta. Một câu chuyện với lối kể hết sức đi dóm và châm biếm mà ở đó con người lương thiện có tình tổng mình vào tù, nhưng hết lần này đến lần khác đều thất bại và chỉ có thể kết thúc bằng một con đường là không được ở tù. Nhưng đến kết của câu chuyện, mọi người lại nhận thấy điều bất ngờ. Cái bất ngờ thật tàn nhẫn. Khi con người không muốn người khác cho không mình cái gì thì lại phải trả giá rất lớn để phải vào tù. Lí do anh ta vào tù là vì anh ta không làm gì sai cả.

Chính kết thúc này đã lột trần bản chất của xã hội Mỹ đương thời. Khi người đọc đến với tác phẩm này của O. Henry, cũng chính là đến với những con người đang chịu sự bất công như Soapy, nên họ đồng cảm với nhân vật của ông. Họ thấy được một phần bản thân mình trong đó. Đường như, "O. Henry đã thấu hiểu một cách sâu sắc thị hiếu độc của độc giả đa sắc tộc Mỹ, ông đi sâu vào phân tích tình cảm con người với ngòi bút sắc sảo và đã vượt qua được lớp bụi thời gian" [6:15]. Hơn nữa điều này rất phù hợp với quan điểm sáng tác của O. Henry. Bởi trong một

lần trao đổi với Charlie Somerville, O. Henry chỉ ra rằng, “ông có thể thể hiện câu chuyện từ một góc nhìn khác và sẽ đưa ra một sự xoay chiều hoàn toàn khác ở cuối câu chuyện” [6;13]. Như vậy chính từ cái kết bất ngờ này người đọc đã khâm sâu hơn chủ đề của tác phẩm: Con người sinh ra ai cũng bình đẳng, nhưng trong sự xô đẩy và tha hóa của xã hội thì một số người đã trở thành tội lỗi mặc dù họ đã cố gắng thay đổi mình nhưng họ hoàn toàn bị tước đi cơ hội làm việc đó. Nhìn một cách toàn diện, sự hài hước của O Henry được thể hiện trong tác phẩm này hoàn toàn khác biệt. Đó là tác giả đã khai thác quá trình dẫn đến sự bất công. Soapy không phải một lần mà rất nhiều lần gây rắc rối muốn vào tù, muốn tìm một nơi để sống nhưng lúc nào cũng đen đủi. Một loạt các cảnh tượng này đã gây ra tiếng cười cho độc giả. O. Henry đã rất khéo léo khi vận dụng thủ pháp này để lột trần bản chất xã hội xấu xa đương thời, bề ngoài là tiếng cười nhưng ẩn chứa bên trong là những giọt nước mắt lăn dài vì một xã hội đầy rẫy bất công.

Căn buồng có sẵn đồ cho thuê có lẽ là một trong những câu chuyện u tối nhất trong thể giới truyện của O. Henry. Tác giả dành cho người đọc một cái kết thật bi thảm về cuộc sống. Ở đó người đọc cũng như những nhân vật trong tác phẩm đều không tìm cho mình một lối thoát. Xuyên suốt câu chuyện không thấy O. Henry nói với chúng ta về nguyên nhân tại sao cái gái lại ra đi? Tình yêu giữa cô gái và chàng trai sâu đậm như thế nào? Mặc dù cốt truyện rất đơn giản có thể tóm lược trong một câu: Một thanh niên trẻ đã tự tử trong một căn phòng, nơi mà người yêu của anh ấy đã tự tử cách đây một tuần mà anh không hay biết. Đó là một bức tranh sinh động về cuộc sống lưu động, ở đó thế giới thật tàn nhẫn và vô cảm. Họ để lại cho nhau là một cái gì đó không nắm bắt được, ảo ảnh hư vô. Chàng trai tìm kiếm cô gái trong tuyệt vọng để rồi thấp thoáng đâu đây mùi hương quen thuộc, ngọt ngào ảo giác. Anh đã lục tung những ngăn kéo, cũng như lục tung mọi ngõ ngách của căn phòng và tìm kiếm một cái gì đó còn sót lại của người phụ nữ mà anh yêu. Tuy nhiên, tất cả những gì để lại là một mùi hương quen thuộc ngọt ngào không thể diễn tả được. Cái mà dần dần như quanh quẩn, bám chặt lấy anh ta và hòa quyện vào mùi hương của khí ga, anh ta đã bật lên, cũng giống như cô ấy đã làm một tuần trước đây. Mặc dù sự thật rằng người đàn ông trẻ này đã kết liễu cuộc đời của mình tại cái nơi nơi mà anh ấy mất đi tình yêu, nơi trùng khớp đặc biệt mang dấu ấn đặc thù của O. Henry.

Nhưng sự hấp dẫn của câu chuyện quá mạnh đến nỗi mà độc giả sẵn sàng chấp nhận sự trùng khớp ngẫu nhiên ấy. Câu chuyện kết thúc với hai người chủ ở căn hộ vừa uống bia, vừa nói chuyện phiếm về cái chết của cô gái trẻ trong căn phòng một tuần trước, nhưng chủ nhà đã giữ bí mật bởi bà không muốn mất tiền thuê nhà. Và khi người đàn ông trẻ này chết trên căn phòng đó thì cũng là lúc câu chuyện kết thúc. Nổi bật lên trong truyện này là sự giả dối của những chủ căn hộ. Đó là nguyên nhân căn bản để tạo nên một xã hội tàn nhẫn, một xã hội chỉ biết đến đồng tiền. Chính sự lừa lọc cùng sự bất thỉu, xấu xa từ những căn phòng như thế, đã khiến cho những người yêu nhau phải lìa xa thế gian. Câu chuyện chính là một minh chứng cho một thành phố vô cảm, không có không gian cho tình yêu.

Đọc O. Henry, ta khó lường trước những kết cục, chính vì vậy những câu chuyện của ông thường có những kết thúc ngoài dự đoán của độc giả. Vẫn dựa trên một kết cấu tuyến tính, đây là kiểu kết cấu thường thấy trong hầu hết trong tác phẩm tự sự truyền thống, nhưng O. Henry tỏ ra rất điêu luyện trong nghệ thuật xây dựng và dẫn dắt tình huống truyện phát triển. Bút pháp tự sự của ông, theo Lê Huy Bắc là *giàu kỹ và bay nhanh*. Rất nhiều truyện của ông đến đoạn cuối độc giả mới biết nhận được điều tác giả muốn nói, chủ đề tư tưởng của tác phẩm mới được rõ ràng. Một sự giúp đỡ của tình yêu là một câu chuyện như thế. Câu chuyện kể về đôi vợ chồng trẻ nghèo, có niềm đam mê nghệ thuật. Họ có thể làm tất cả vì sự phát triển nghệ thuật của người mình yêu. Joe Larrabee - một tài năng hội họa đang ở thời kỳ trưỡng nước, xuất thân từ những căn nhà dựng bằng cột sỏi của miền Trung Tây, anh ước mơ trở thành họa sĩ nhưng sau khi kết hôn, anh đã từ bỏ niềm

đam mê của mình vì cơm, áo, gạo, tiền, vì muốn cho Delia phát triển âm nhạc và đặc biệt không phải vất vả vì anh. Cho nên anh đã nói dối vợ là bán được tranh vẽ nhưng thực chất anh phải làm một đống than trong một xưởng giặt là. Còn Delia có năng khiếu âm nhạc và ước mơ trở thành một nhạc sĩ, nhưng khi kết hôn cùng Joe, cô đã âm thầm hi sinh niềm đam mê của mình vì người chồng yêu quý. Cô mong muốn Joe có thể tiếp tục phát triển phát triển tài năng hội họa, nên cô đã nói dối chồng là đi dạy nhạc nhưng thực chất cô làm thợ là trong một xưởng giặt là. Mâu kịch mà cả hai nhân vật chính dựng lên cuối cùng cũng được khập lại khi tai nạn nghề nghiệp xảy ra với Delia. Khi lời nói dối của cả hai đều được sáng tỏ trong sự ngậm ngùi, xót xa. Điệp khúc "Khi người ta yêu nghệ thuật thì không có việc gì khó" [7;124]. Thực chất họ đến với nhau vì nghệ thuật, họ hi sinh vì nhau cũng vì nghệ thuật, vì sự phát triển nghệ thuật của nhau, họ sẵn sàng nói dối, sẵn sàng đồng cam cộng khổ. Khi đọc truyện, người đọc tưởng như thông qua câu chuyện tình đầy cảm động này, O. Henry muốn đề cao nghệ thuật, giá trị của nghệ thuật trong cuộc sống của con người. Nhưng câu nói cuối cùng của Delia khi khập lại tác phẩm "Không, cô nói, chỉ cần người ta yêu thời là đủ" [7;128] thì tu tưởng của tác phẩm chuyển sang một hướng hoàn toàn khác. Nghệ thuật là chiếc cầu nối để Delia và Joe đến với nhau, nhưng khi để tồn tại và phát triển thì tình yêu mới là cốt lõi. Đường như thông qua câu chuyện này, người đọc xót xa cho những số phận nghèo hèn, vì nghèo khổ nên ước mơ của con người khó thành hiện thực. Câu chuyện kết thúc trong sự ngậm ngùi xót xa của người đọc, nhưng chính cái buồn đó đã cho ta thấy được chân lí của thời đại. Hiện thực cuộc sống không như ta nghĩ, cơm, áo, gạo tiền tưởng như rất tầm thường thôi nhưng là lại mẫu chốt của mọi vấn đề. Nghệ thuật rất quan trọng, nghệ thuật giúp ta thăng hoa, giúp ta thanh lọc tâm hồn nhưng hoàn toàn không thể thay thế vật chất. Đó chính là sự trở trêu của cuộc đời. Nhưng chỉ khi kết thúc tác phẩm, người đọc mới nhận thấy rõ ràng nhiều lẽ.

Điều đặc biệt hơn nữa để tạo nên những cái kết bất ngờ, O. Henry đã sử dụng kĩ thuật đột biến kép để tăng thêm sức hấp dẫn. Diễn hình cho lối nghệ thuật này phải nhắc đến kiệt tác nghệ thuật của ông - *Chiếc lá cuối cùng*. Câu chuyện kể về cuộc sống của ba họa sĩ nghèo sống trong một ngôi nhà ba tầng tồi tàn với những căn phòng cho thuê giá rẻ: Johnsy, Sue và cụ Behrman. Johnsy mắc căn bệnh sưng phổi và cô rất tuyệt vọng, chán nản. Hằng ngày cô đếm những chiếc lá thường xuân trên tường ngoài cửa sổ và đinh ninh rằng khi nào chiếc lá cuối cùng rụng xuống cũng là lúc cô phải từ giã cõi đời. Cả Sue và cụ Behrman đều rất lo lắng cho Johnsy. Và trong một đêm mưa gió bão tuyết, cụ Behrman đã một mình vẽ chiếc lá thường xuân cuối cùng để cứu sống Johnsy. Johnsy lấy lại nghị lực sống và khỏe mạnh trở lại trong khi cụ Behrman đã chết vì căn bệnh sưng phổi. Có thể nói, câu chuyện được dẫn dắt từ nhiều chi tiết ngẫu nhiên. Cái ngẫu nhiên kết hợp với cái đột biến dẫn dắt tình huống truyện phát triển để rồi kết thúc trong sự ngỡ ngàng của người đọc. Vai trò của ông lão Behrman mờ nhạt ở đầu truyện bỗng chốc trở thành hình tượng trung tâm của truyện.

Ngoài ra, O. Henry còn sử dụng nhiều biện pháp khác để tạo nên những cái kết bất ngờ, chẳng hạn như sự bùng nổ nhân thức. Đến với *Psyche và nhà chọc trời*, câu chuyện dẫn dắt người đọc bằng cái nhìn từ trên cao xuống của những triết gia về vạn vật xung quanh mình. Cũng chính cái nhìn từ đó cao đó, mà mọi thứ đều trở nên nhỏ bé, tầm thường, hỗn độn, méo mó. Để rồi chuyển sang tình huống tiếp theo của cô bạn trẻ có tên là Daysi - nhân vật chính của câu chuyện, "chỉ mới mười chín xuân xanh" "sống trong một căn buồng chật chội và lạnh lẽo, kích thước năm bộ nhân với tám bộ, chỉ dám tiêu mười xu ăn sáng, hơn nữa chưa bao giờ nghiên cứu triết học" [7;63] đã có cái nhìn khác đi về vạn vật từ đó cao chọc trời đó.

Nếu như trước đây khi chưa chứng kiến các sự vật từ cái nhìn trên cao xuống, Daysi luôn cho rằng những người xung quanh cô thật tầm thường, nhỏ bé. Bằng con mắt chế giễu, anh chàng thứ nhất theo đuổi cô - Joe, chủ tiệm tạp hóa ở New York, đã bị cô từ chối một cách miệt thị và

khinh bỉ. Nhưng kết thúc câu chuyện hoàn toàn khác xa với suy đoán của người đọc. Nếu tác giả không để cho Daisy leo lên ngôi nhà chọc trời cùng chàng triết gia Dabster với những lời phân tích, giải thích về các hiện tượng, sự vật của nhân loại, thì chắc hẳn cô vẫn giữ nguyên lập trường của bản thân với những lí tưởng thoát ly hiện thực. Cô hiểu ra vấn đề khi cô từ trên mái nhà chọc trời đi xuống, cô chạy nhanh về phía cửa hàng tạp hóa bé như chiếc hộp diêm sắt để ôm chầm lấy Joe trong sự sợ hãi mà cô vừa trải qua. Cuối cùng cô đã lựa chọn con người mà cô từng chế bai. Nhưng đó chính là hiện thực của cô, là cuộc sống mà cô cần.

3. Kết luận

O. Henry là bậc thầy của truyện ngắn, nổi tiếng với những cái kết bất ngờ. Hầu hết tác phẩm của ông chinh phục độc giả đều là nhờ kiểu kết truyện ấy. Dù xét về phương diện nội dung, hay phương diện cấu trúc, thông qua những cái kết trong tác phẩm của ông, chúng ta càng nhận rõ tài năng và những chân lí mà ông mang đến cho mọi người qua tác phẩm của mình. Boris Ejxenbaum - nhà phê bình Nga, là một trong những người đầu tiên đã nhận ra rằng truyện ngắn O. Henry độc đáo và có các đặc điểm riêng biệt. Trong nghiên cứu được tái bản sau này vào năm 1968, O. Henry và lí thuyết truyện ngắn, Ejxenbaum đã đưa ra nhận định: “Truyện ngắn là hình thức căn bản nhất và sơ đẳng nhất dựa vào các lí thuyết trong truyện ngắn O. Henry, ông kết luận rằng, truyện ngắn được kết cấu trên cơ sở những mâu thuẫn hoặc xung đột được đẩy lên đến tận cuối cùng của câu chuyện. Trong khi tiểu thuyết thường kết thúc với một điểm thoái trào và mở nút thì truyện ngắn dồn nén đến đỉnh điểm, tập trung vào bản thân nó tất cả những chi tiết phía trước bằng một cái kết bất ngờ” [4;6].

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Lê Huy Bắc, 2009. *Lịch sử văn học Hoa Kỳ*. Nxb Giáo dục, Hà Nội.
- [2] Craftsman, 1910. *American Story Teller*. 18:576, August.
- [3] Đặng Anh Đào, 1997. *Văn học phương Tây*. Nxb Giáo dục, Hà Nội.
- [4] B. M. Ejxenbaum, OHenry and the Theory of the Short Story, Michigan Slavic, June 1968,
- [5] Phương Lưu, 1985. *Lí luận văn học*. Nxb Giáo dục, Hà Nội
- [6] Seth Moyle, 1914 *My Friend O. Henry*. pp. 8, 9, 13, 14, 15.
- [7] *Truyện ngắn O. Henry*, Nxb Văn học, 2010.

ABSTRACT

An unexpected ending in the short stories of O'Henry

In the structural system of a narrative, the ending (also known as unknitting or untying) plays such a crucial role. All of the events, conflicts and contradictions are ultimately and justifiably resolved in this stage. A successful story often has an ending where all conflicts and complications are resolved in a natural way, consistent with the laws of life and strongly highlighting the ideological value of the work. Apart from obvious endings where the readers' suspense is relieved completely, there are also those which are left open where readers can reflect and use personal judgment and perception. In this way, the ending may also function as a stimulus that leads to common thinking between the readers and authors. It is the value and meaning of the ending that has motivated the writer of this article to recap a unique phenomenon in the series of short stories by O'Henry in which almost every story has an unexpected ending.

Keywords: O'Henry, short stories, unexpected ending.